

Sygn. akt IV P 37/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Karol Kwiatkowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Sylwia Prymaka

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2022 r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa M. O. (1)

przeciwko A. K. (1)

o zapłatę wynagrodzenia za pracę

I. Zasądza od pozwanej A. K. (1) na rzecz powódki M. O. (1) kwotę 10.620,00 zł (dziesięć tysięcy sześćset dwadzieścia złotych 00/100) netto wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.03.2022r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałym zakresie powództwo oddała.

III. Zasądza od powódki M. O. (1) na rzecz pozwanej A. K. (1) kwotę 1.746,60 zł (jeden tysiąc siedemset czterdzieści sześć złotych 60/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV. Zasądza od pozwanej A. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Suwałkach) kwotę 570,00 zł (pięćset siedemdziesiąt złotych 00/100) tytułem części opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona z mocy prawa.

V. Wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 2.800,00 zł.

sędzia Karol Kwiatkowski

Sygn. akt IV P 37/21

UZASADNIENIE

Powódka M. O. (1) w pozwie skierowanym przeciwko A. K. (1) domagała się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz wynagrodzenia za pracę należnego za okres od 09.2019r. do 12.2020r. – w kwocie 18.682,56 zł. netto wraz z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż nie otrzymała zaległego wynagrodzenia za pracę poza drobnymi wpłatami, które były argumentowane trudną sytuacją firmy i jej wkładem w rozwój firmy (...) - ogle Salon (...), której miała zostać współwłaścicielką od lipca 2021r. Dopłacała także do opłat ZUS a w późniejszym czasie nawet płaciła składki ZUS za siebie, jako pracownika a także dopłacała do opłat bieżących firmy żyjąc w błędnym przeświadczeniu że tak trzeba

i nawet przez myśl nie przeszło że może zostać wykorzystana i oszukana. W dniu 12.05.2021r. dostając od A. K. (1) wypowiedzenie umowy o pracę ze skutkiem na 30.06.2021r. dotarło do powódki, że ani nie zostanie współwłaścicielką ani także nie będzie już miała pracy, na domiar złego zaległego wynagrodzenia pracodawca też nie chce jej wypłacić.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 8.07.2021r. Sąd uwzględniając powództwo w całości nakazał pozwaną A. K. (1), aby zapłaciła powódce M. O. (2) kwotę 18.682,56 zł. netto wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 8.07.2021r. do dnia zapłaty, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wniosła w tymże terminie sprzeciw.

Pozwana A. K. (1) złożyła sprzeciw do całości nakazu zapłaty z dnia 08.07.2021r., domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenia na rzecz pozwaną A. K. (1) od powódki M. O. (1) kosztów postępowania, w tym także kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, chyba że na rozprawie zostanie przedstawiony odrębny spis kosztów.

W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w 2019 roku powódka M. O. (1) i pozwana A. K. (1) podjęły decyzję o rozpoczęciu działalności gospodarczej i otwarciu salonu optycznego w S.. W toku ustaleń dotyczących wspólnej inicjatywy obie zadeklarowały zamiar inwestowania w działalność, a także dzielenie się po połowie zyskami i kosztami związanymi z prowadzeniem działalności. M. O. (1) nie czuła się jednak na siłach, aby oficjalnie przejąć na siebie obowiązki związane z prowadzeniem działalności, wraz z odpowiedzialnością, która towarzyszy prowadzeniu działalności na własny rachunek, jednocześnie zgłosiła A. K. (1) potrzebę stabilizacji materialnej. Wobec tego wspólniczki zdecydowały, że M. O. (1) zostanie zatrudniona na umowę o pracę przez A. K. (1), która rozpocznie prowadzenie działalności gospodarczej na własny rachunek i tym samym powódka będzie korzystała z uprawnień przysługujących pracownikowi na gruncie kodeksu pracy. M. O. (1) miała uzyskiwać stałe, comiesięczne wynagrodzenie minimalne i wykonywać pracę w salonie optycznym przy obsłudze klienta i jako refrakcjonistka, będąc jednocześnie w swojej pracy podporządkowana kierownictwu A. K. (1). Oprócz tego, jako nieformalny wspólnik, powódka miała otrzymywać część zysków, które przynosiła działalność gospodarcza i pokrywać połowę kosztów związanych z tą działalnością. Strony, przygotowując się do rozpoczęcia działalności, w dniu 30 maja 2019 roku zdecydowały się założyć w Banku (...) S.A. konto firmowe. Stroną umowy, jako oficjalnie prowadząca działalność, była pozwana A. K. (1), jednocześnie upoważniając jednak w umowie z bankiem powódkę M. O. (1) do swobodnego korzystania z konta i umożliwiając jej korzystanie z karty debetowej, która została wydana na nazwisko powódki. Z inicjatywy powódki w dniu 29 marca 2019 roku pozwana A. K. (1) zawarła umowę najmu lokalu przy ul. (...), będącego własnością brata i bratowej powódki M. O. (1). Umowa ta na późniejszym etapie działalności (14 stycznia 2021 roku) została zawarta ponownie, a jej stroną była już oficjalnie powódka M. O. (1). A. K. (1) zawarła również umowę z biurem (...) tj. teścia powódki M. O. (1), które to biuro miało zajmować się prowadzeniem księgi rachunkowej dla działalności gospodarczej Salon (...) - ogle A. K. (1). Pozwana zaznaczyła, że mimo tego, iż biuro rachunkowe oficjalnie działało na nazwisko M. O. (3), to księgowość dla podmiotów gospodarczych w ramach tego biura, więc także dla Salonu (...) - ogle A. K. (1), prowadził przede wszystkim mąż powódki M. O. (1). W dniu 31 maja 2019 roku pozwana A. K. (1) zawarła z Agencją (...) S.A. w S. umowę pożyczki na działalność gospodarczą w celu zakupu urządzeń, wyposażenia, modernizacji lokalu oraz zakupu rzeczowego majątku obrotowego w postaci towarów w celu rozpoczęcia działalności gospodarczej. Poręczycielami tej umowy byli: narzeczony pozwanej P. U. (1) i brat powódki R. S.. Aby potwierdzić nieformalne ustalenia i dać wyraz woli współwłasności majątku i wspólności zobowiązań, strony przed oficjalnym rozpoczęciem prowadzenia działalności spisały oświadczenie zatytułowane „Umowa wspólności majątkowej – oświadczenie”. Powyższe okoliczności, zdaniem pozwanej, w jednoznaczny sposób ukazują zaangażowanie powódki w rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej, a także aktywne uczestniczenie w zobowiązaniach związanych z działalnością, które potwierdza, iż była ona nie tylko pracownikiem, ale de facto także nieformalnym wspólnikiem.

Do oficjalnego rozpoczęcia działalności doszło w lipcu 2019 roku. Powódka M. O. (1) zaczęła pracę we wrześniu 2019 roku i od tego czasu regularnie otrzymywała miesięczne wynagrodzenie, zazwyczaj gotówką do ręki, a czasem przelewem. W ramach swojego zatrudnienia otrzymywała wynagrodzenie minimalne, ponadto jako nieformalny wspólnik otrzymywała swoją część zysku z działalności. Jak już wcześniej wspomniano, w tym czasie miała swobodny dostęp do konta firmowego i mogła dysponować środkami zgromadzonymi na rachunku. Niejednokrotnie

podejmowała decyzje o inwestowaniu środków pieniężnych, które otrzymywała zarówno jako pracownik, jak i jako nieformalny wspólnik, w rozwój działalności gospodarczej. W 2021 roku między stronami zaczęło dochodzić do konfliktów. Powódka M. O. (1), wbrew wcześniejszym ustaleniom stron, zaczęła wymagać, aby część zysku należąca dla danej „wspólniczki” była zależna od ilości sprzedanego przez tę „wspólniczkę” towaru. Wobec braku możliwości osiągnięcia porozumienia z powódką, pozwana w kwietniu 2021 roku zdecydowała się zakończyć działalność, o czym poinformowała powódkę. W dniu 12 maja 2021 roku A. K. (1) zawiadomiła M. O. (1) oficjalnie na piśmie o rozwiązaniu umowy o pracę z miesięcznym okresem wypowiedzenia, który miał upłynąć 30 czerwca 2021 roku. Pozwana w związku z eskalacją konfliktu w dniu 29 kwietnia 2021 roku pozbawiła powódkę możliwości dostępu do konta firmowego i swobodnego dysponowania zyskiem z działalności. Tego samego dnia powódka M. O. (1) samowolnie wypłaciła z kasy środki pieniężne w wysokości 7.098,11 złotych, stanowiące przychód z działalności gospodarczej. Pozwana wezwała powódkę do zwrotu przywłaszczonych środków, czego powódka nie uczyniła. Wobec tego pozwana uznała, że przywłaszczone przez powódkę środki pokryją jej wynagrodzenie za dwa ostatnie miesiące pracy (w tym za maj 2021 roku). Co do pozostałej kwoty, pozwana postanowiła ponownie wezwać powódkę do jej zwrotu, co nie przyniosło oczekiwanego skutku. W taki sposób strony zakończyły współpracę w ramach działalności gospodarczej prowadzonej pod firmą Salon (...) - ogle A. K. (1). W dniu 18 czerwca 2021 roku pozwana A. K. (1) otrzymała informację o rozpoczęciu kontroli Salonu (...) - ogle A. K. (1) przez Państwową Inspekcję Pracy, prowadzonej przez oddział w S. i żądanie przesłania akt osobowych M. O. (1) za okres zatrudnienia w zakładzie pracy, dokumentacji związanej z naliczaniem wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń związanych z pracą za okres maj 2020 roku - czerwiec 2021 roku (m.in. listy płac) oraz potwierdzenia wypłaty wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń związanych z pracą za okres maj 2020 roku – maj 2021 roku (np. przelewów na rachunek płatniczy pracownika). Pozwana A. K. (1) od początku podejrzewała, że kontrola mogła zostać zainicjowana zgłoszeniem powódki, niezadowolonej z okoliczności zakończenia współpracy. W ramach kontroli powódka M. O. (1) została dwukrotnie przesłuchana przez Inspektora Pracy na okoliczność zatrudnienia w Salonie (...) - ogle w S.. Powódka nie zgłaszała Inspektorowi Pracy, że od momentu swojego zatrudnienia w Salonie (...) - ogle tj. od września 2019 roku do grudnia 2020 roku nie otrzymywała wynagrodzenia, wręcz przeciwnie – wskazała w trakcie przesłuchania w dniu 23 czerwca 2021 roku, że „wynagrodzenie za pracę było płacone na podstawie listy płac gotówką lub na konto”. Powódka zgłosiła Inspektorowi Pracy jedynie fakt, że nie zostało jej wypłacone wynagrodzenie za miesiąc maj 2021 roku w wysokości 2 800 złotych brutto, tj. 2061,61 złotych netto. Następnie w trakcie zeznań w dniu 28 czerwca 2021 roku powódka dodała, że nie otrzymała wynagrodzenia za styczeń 2021 roku oraz za kwiecień 2021 roku, ponownie wskazując także, że nie otrzymała wynagrodzenia za maj 2021 roku. Również przy okazji tego przesłuchania nie wskazała, jakoby miała nie otrzymywać wynagrodzenia od września 2019 roku do grudnia 2020 roku. Potwierdziła ona przy tym, że w kwietniu 2021 roku otrzymała od pozwanej przelew w wysokości 4 000 złotych, jednocześnie oświadczając, że kwotę tę przeznaczyła na opłaty związane z działalnością tj. ZUS za kwiecień 2021 roku, podatek od sprzedaży, spłatę raty kredytu, czynsz za lokal, Internet i skaner, opłaty dla biura rachunkowego i inne. W jej przekonaniu kwota 4.000 złotych nie dotyczyła wypłaty wynagrodzenia za pracę. W trakcie kontroli pozwana złożyła do Inspektora Pracy oświadczenia, iż dokonała wypłaty wynagrodzenia na rzecz powódki za styczeń, luty i marzec 2021 roku w formie gotówki. Jeżeli zaś chodzi o wynagrodzenie za kwiecień 2021 roku, to zostało ono uregulowane przelewem (przelew 4 000 złotych, o którym mówiła powódka). Oświadczyła również, że wynagrodzenie za rok 2020 zostało w pełni uregulowane. Inspektor Pracy w trakcie kontroli skoncentrował się, zgodnie z zastrzeżeniami zgłaszanymi przez powódkę, na kwestii wypłaty wynagrodzenia za styczeń 2021 roku, kwiecień 2021 roku oraz maj 2021 roku. Niemniej jednak posiadał on całość dokumentacji związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej Salon (...) - ogle A. K. (1), a kontrolą inspekcji objął okres od marca 2020 roku. Nie stwierdził jednak żadnych nieprawidłowości w kwestii wypłaty wynagrodzenia w 2019 i 2020 roku. W odniesieniu do stycznia 2021 roku i kwietnia 2021 roku uznał, że brak jest jednoznacznych podstaw do stwierdzenia, że nastąpiła lub nie wypłata wynagrodzenia za te miesiące. Stwierdził jedynie, że brak jest podstaw do uznania, że pozwana wypłaciła powódce M. O. (1) wynagrodzenie za maj 2021 roku. W wyniku kontroli Inspektor Pracy nakazał pozwanej wypłatę powódce wynagrodzenia za pracę za maj 2021 roku, uznając, że nie zostało ono wypłacone. W związku z tym wystawił również pozwanej mandat karny na kwotę 1 000 złotych za wykroczenie z art. 282 § 1 pkt 1 kodeksu pracy w zw. z art. 94 pkt 5 oraz art. 86 § 1 kodeksu pracy, tj. nieterminową wypłatę wynagrodzenia. Poza tym, odnosząc się do nieprawidłowości ustalonych w toku kontroli wniósł o: informowanie pracownika na piśmie o warunkach zatrudnienia, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zawarcia

umowy o pracę, niedopuszczanie do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku, terminowe poddawanie pracownika wstępnym badaniom lekarskim, terminowe poddawanie pracownika szkoleniu wstępnemu ogólnemu w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, terminowe poddawanie pracownika szkoleniu wstępnemu na stanowisku pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenie ewidencji czasu pracy pracownikowi i prowadzenie i przechowywanie książki kontroli. Powyższe wskazuje na to, że stosunek pracy powódki w Salonie (...) - ogle A. K. (1), a przede wszystkim kwestia wypłacania wynagrodzeń przez pozwaną A. K. (1), była przedmiotem kontroli Państwowej Inspekcji Pracy i nie stwierdzono w jej toku żadnych nieprawidłowości w zakresie wypłaty wynagrodzenia, poza wynagrodzeniem należnym powódce za miesiąc maj 2021 roku. Pozwana podkreśliła, że powódka nie zgłaszała Inspektorowi żadnych zastrzeżeń co do wynagrodzeń za rok 2019 i 2020. Zgodnie z nakazem Inspektora Pracy pozwana uregulowała wynagrodzenie pozwanej za maj 2021 roku, co jednocześnie sprawiło, że kwota 7.098,11 złotych, którą powódka samowolnie pobrała z kasy jako należne jej wynagrodzenie, a która stanowiła przychód z działalności, stała się kwotą nienależną powódce. Pozwana zgłosiła ten fakt na policję, jednak w rozmowie z dzielnicową zaproponowano jej jednak ugodowe załatwienie tej sprawy. Powódka, co podkreśliła pozwana, w treści pozwu przedstawia siebie jako zwykłego pracownika zatrudnionego na umowę o pracę, któremu obiecano w przyszłości zostanie współnikiem, podczas gdy z ukazanych powyżej okoliczności faktycznych wynika w sposób jednoznaczny, że już od momentu rozpoczęcia działalności była ona nieformalnym współnikiem pozwanej A. K. (1), uczestniczyła w zyskach z prowadzonej działalności i miała prawo do swobodnego dysponowania środkami znajdującymi się na koncie firmowym. Ponadto również, jako pracownik, otrzymywała regularnie, gotówką bądź przelewem, minimalne wynagrodzenie, co potwierdziła w toku kontroli przeprowadzanej przez Inspektora Pracy.

Pozwana wskazała również, że sam fakt braków w podpisach powódki M. O. (1) na listach płac nie jest dowodem na to, że powódka nie otrzymała należnego jej wynagrodzenia. Z przepisów prawa nie wynika ani obowiązek prowadzenia przez pracodawcę listy płac, ani konsekwencje prawne nieprowadzenia takich list. Przepisy prawa nie tworzą domniemania, zgodnie z którym brak podpisu pracownika na liście płac może świadczyć o tym, że nie doszło do wypłaty wynagrodzenia. Pozwana, jak zaznaczyła, zawarła za inicjatywą powódki, umowę z biurem rachunkowym teścia powódki M. O. (4), a na podstawie tej umowy mąż powódki M. O. (1) miał prowadzić księgowość dla Salonu (...) - ogle A. K. (1). W zakresie jego obowiązków było m.in. prowadzenie listy płac i pilnowanie, aby wypłaty należności pracowniczych były prawidłowo udokumentowane. To mąż powódki, jako księgowy, powinien był dopilnować, aby powódka M. O. (1) co miesiąc przy odbiorze wynagrodzenia w gotówce podpisała się na liście płac, kwitując odbiór gotówki. Obowiązku tego księgowy nie wykonał nie tylko w stosunku do pracownika tj. powódki, ale także sam nie potwierdzał wydrukowanych przez siebie list płac. Fakt bliskiej relacji powódki M. O. (1) i prowadzącego księgowość Salonu (...) - ogle A. K. (1) wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo, iż nieprawidłowości w terminowej wypłacie wynagrodzeń nie pozostałyby bez odpowiedniej reakcji męża powódki, prowadzącego księgowość.

Sąd ustalił, co następuje:

M. O. (1) pozostawała zatrudniona przez A. K. (1) prowadzącą Salon (...) z siedzibą w S., na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 30.08.2019r. na czas nieokreślony, od dnia 01.09.2019r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku obsługa klienta plus refrakcjonistka.

Wynagrodzenie za pracę zostało ustalone na poziomie wynagrodzenia minimalnego (w chwili zawarcia umowy była to kwota 2.250,00 zł. brutto).

/dowód: umowa o pracę – k. 1/B akt osobowych/

Umowa o pracę pomiędzy M. O. (1) a A. K. (1) została rozwiązana z dniem 30.06.2021r. wskutek jej wypowiedzenia przez pracodawcę.

/dowód: rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem k. 1-2/C akt osobowych, świadectwo pracy k. 3/C akt osobowych/

Pomimo zawartej umowy o pracę M. O. (1) i A. K. (1) porozumiewały się w kwestiach istotnych dla prowadzonej formalnie przez A. K. działalności gospodarczej. M. O. (1) współdecydowała m.in. w kwestiach związanych z najmem lokalu firmowego, była użytkownikiem firmowego konta bankowego i wydano jej kartę debetową do tego konta, w kwestiach zaciągania pożyczek na prowadzenie działalności gospodarczej. Ponadto obie w/w nieformalnie umówiły się, że będą partycypować w zyskach i kosztach działalności. Jednak na przełomie 2020/2021r. M. O. i A. K. prezentowały sprzeczne wizje dalszej współpracy, a w dniu 28.04.2021r. M. O. wypłaciła z firmowej kasy kwotę 7.098,11 zł. - co ostatecznie doprowadziło do decyzji o rozstaniu się nieformalnych wspólniczek.

/dowód: umowa o świadczenie usług bankowych z dnia 30.05.2019r. k. 42, potwierdzenie usunięcia użytkownika k. 43, umowa wspólności majątkowej – oświadczenie k. 44, umowy najmu lokalu k. 45-50, umowa pożyczki k. 51-55, podsumowanie sprzedaży k. 111-184, informacyjne przesłuchanie powódki M. O. (1) na rozprawie w dniu 27.09.2021 – protokół skrócony rozprawy z dnia 27.09.2021r. k. 236-238, przesłuchanie powódki M. O. (2) w charakterze strony na rozprawie w dniu 19.01.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 19.01.2022r. k. 298-300, oraz na rozprawie w dniu 16.02.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 16.02.2022r. k. 307-307v, informacyjne przesłuchanie pozwanej A. K. (1) na rozprawie w dniu 27.09.2021 – protokół skrócony rozprawy z dnia 27.09.2021r. k. 236-238, przesłuchanie pozwanej A. K. (1) w charakterze strony na rozprawie w dniu 19.01.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 19.01.2022r. k. 298-300, pisemne zeznania świadka A. G. (1) k. 264-267, pisemne zeznania świadka P. U. (1) k. 271-279, korespondencja mailowa i rozliczenia odrębne k. 200-203/

W miesiącach wrzesień- grudzień 2019r. wynagrodzenie miesięczne M. O. (1) wynosiło kwotę 2.250,00 zł. brutto (1663,70 zł. netto za wrzesień 2019r. i 1673,73 zł. netto za pozostałe miesiące 2019r.).

W miesiącach styczeń-grudzień 2020r. wynagrodzenie miesięczne M. O. (1) wynosiło kwotę 2.600,00 zł. brutto (1920,62 zł. netto).

Od stycznia 2021r. wynagrodzenie miesięczne M. O. (1) wynosiło kwotę 2.800,00 zł. brutto (2.061,67 zł. netto).

A. K. (1) ponosiła obciążenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zaliczki na podatek dochodowy z tytułu zatrudnienia M. O. (1).

/dowód: listy płac k. 56-59, 60-71, 72-77, historia operacji i potwierdzenia przelewów k. 89-110/

Na poczet należnego wynagrodzenia za pracę za 2019r. M. O. (1) otrzymała:

- w dniu 9.09.2019r. kwotę 600,00 zł. (przelewem)
- w dniu 2.10.2019r. kwotę 900,00 zł. (przelewem)
- w dniu 25.10.2019r. kwotę 1.000,00 zł. (przelewem)
- w dniu 19.11.2019r. kwotę 500,00 zł. (przelewem)
- w dniu 4.12.2019r. kwotę 500,00 zł. (przelewem)

tj. łącznie 3.500,00 zł. netto.

Na poczet należnego wynagrodzenia za pracę w 2020r. M. O. (1) otrzymała:

- w dniu 23.04.2020r. kwotę 200,00 zł. (przelewem)
- w dniu 06.06.2020r. kwotę 1.000,00 zł. (przelewem)
- w dniu 17.06.2020r. kwotę 2.000,00 zł. (przelewem)

- w dniu 20.07.2020r. kwotę 2.000,00 zł. (przelewem)
- w dniu 21.07.2020r. kwotę 500,00 zł. (przelewem)
- w dniu 31.07.2020r. kwotę 1.920,62 zł. (gotówką)
- w dniu 30.09.2020r. kwotę 1.920,62 zł. (gotówką)
- w dniu 27.10.2020r. kwotę 1.700,00 zł. (przelewem)
- w dniu 31.10.2020r. kwotę 1.920,62 zł. (gotówką)
- w dniu 30.11.2020r. kwotę 1.920,62 zł. (gotówką).
- w dniu 30.11.2020r. kwotę 500,00 zł. (przelewem).

tj. łącznie 15.582,48 zł. netto.

Ponadto A. K. (1) przelewała na konto M. O. (1) kwoty nie stanowiące wynagrodzenia za pracę: 300,00 zł. jako „bonus” w dniu 10.08.2020r., 500,00 zł. jako „bonus” w dniu 11.07.2020r., 200,00 zł. jako „premia” w dniu 03.06.2020r. i 100,00 zł. jako „premia” w dniu 20.05.2020r.

/dowód: potwierdzenie przelewu k. 79, 81, 82, 84, 85, 88, 80,83, 86, 87, 230-234, potwierdzenie wypłaty gotówką k. 66, 68, 69, 70, potwierdzenie transakcji k. 226-227, informacyjne przesłuchanie powódki M. O. (1) na rozprawie w dniu 27.09.2021 – protokół skrócony rozprawy z dnia 27.09.2021r. k. 236-238, przesłuchanie powódki M. O. (2) w charakterze strony na rozprawie w dniu 19.01.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 19.01.2022r. k. 298-300, oraz na rozprawie w dniu 16.02.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 16.02.2022r. k. 307-307v, informacyjne przesłuchanie pozwanej A. K. (1) na rozprawie w dniu 27.09.2021 – protokół skrócony rozprawy z dnia 27.09.2021r. k. 236-238, przesłuchanie pozwanej A. K. (1) w charakterze strony na rozprawie w dniu 19.01.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 19.01.2022r. k. 298-30/.

Pomiędzy stronami uregulowane jest wynagrodzenie za pracę M. O. (1) za 2021r.

/okoliczność bezsporna, a ponadto – dokumentacja dot. kontroli Państwowej Inspekcji Pracy k. 185-199, k. 304-koperta/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione co do żądania zapłaty kwoty 10.620,00 zł. netto.

Zgodnie z art. 80 kp, wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią.

Jak wynika z dowodów przeprowadzonych w sprawie, strony przedmiotowej umowy o pracę umówiły się, że z tytułu zatrudnienia powódka otrzyma wynagrodzenie miesięczne w wysokości wynagrodzenia minimalnego.

Spór pomiędzy stronami niniejszego procesu dotyczył kwestii wypłacenia wynagrodzenia za pracę powódce M. O. (1) za 2019 r. i 2020r.

Zgodnie z niekwestionowanymi listami płac za okres od 01 września 2019r. do 31 grudnia 2020r. powódce pracodawca naliczył wynagrodzenie za pracę w kwocie 6.655,04 netto za okres IX-XII 2019r. oraz 23.047,44 zł. netto za okres I-XII 2020r.

Bezspornie powódce M. O. (1) pozwana wypłaciła na poczet wynagrodzenia za pracę za 2019r. łącznie kwotę 3.500,00 zł. netto (nie dopłaciła 3.155,04 zł. netto) oraz za pracę w 2020r. łącznie kwotę 15.582,48 zł. netto (nie dopłaciła kwoty 7.464,96 zł. netto).

Okoliczności i kwoty poszczególnych wpłat tytułem wynagrodzenia za pracę obrazują potwierdzenia przelewów z k. 79, 81, 82, 84, 85, 88, 80,83, 86, 87, 230-234, potwierdzenia wypłaty gotówką k. 66, 68, 69, 70, potwierdzenia transakcji k. 226-227, skonfrontowane z relacjami powódki i pozwanej – por. informacyjne przesłuchanie powódki M. O. (1) na rozprawie w dniu 27.09.2021 – protokół skrócony rozprawy z dnia 27.09.2021r. k. 236-238, przesłuchanie powódki M. O. (2) w charakterze strony na rozprawie w dniu 19.01.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 19.01.2022r. k. 298-300, oraz na rozprawie w dniu 16.02.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 16.02.2022r. k. 307-307v, informacyjne przesłuchanie pozwanej A. K. (1) na rozprawie w dniu 27.09.2021 – protokół skrócony rozprawy z dnia 27.09.2021r. k. 236-238, przesłuchanie pozwanej A. K. (1) w charakterze strony na rozprawie w dniu 19.01.2022r. – protokół skrócony rozprawy z dnia 19.01.2022r. k. 298-30/.

W kwestii uregulowania/ nie uregulowania wynagrodzenia, wobec częściowo sprzecznych stanowisk stron w tej kwestii, Sąd obdarzył zaufaniem te depozycje stron niniejszego procesu, które znalazły potwierdzenie w dokumentacji finansowej – potwierdzeniach wypłaty gotówkowej, potwierdzeniach przelewów.

Jeżeli powódka M. O. zaprzeczyła ażeby otrzymała w spornych okresach wynagrodzenie za pracę, to ciężar dowodu w wykazaniu faktów przeciwnych w tym zakresie obciążał pozwanego pracodawcę.

Pozwana wykazała niezabicie, iż za sporny okres wypłaciła jedynie część należnego M. O. wynagrodzenia za pracę, przedstawiając potwierdzenia wypłat wynagrodzenia w gotówce (z podpisem powódki) i potwierdzenia przelewów wynagrodzeń za pracę na konto bankowe.

Ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Nie jest rzeczą sądu wyszukiwanie dowodów w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron, a dopuszczenie dowodu z urzędu jest dobrowolne i nie może naruszać zasady bezstronności. Ewentualne ujemne skutki nieprzedstawienia dowodu lub też zaoferowania dowodów nie pozwalających poczynić kategoriycznych ustaleń lub budzących istotne wątpliwości obciążają stronę. Wnioski takie wynikają wprost z wyroku SA w Gdańsku z dnia 10.02.2017r. III AUa 987/16.

Również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4.06.2013r. w sprawie II PK 39/13 wskazał, iż kontradiktoryjność procesu cywilnego, a w takim trybie rozpoznawane są sprawy z zakresu prawa pracy, wymaga, by strony wskazywały dowody w celu wykazania swoich twierdzeń. Bierność strony w tym zakresie nie zobowiązuje sądu - poza wyjątkowymi przypadkami - do prowadzenia dowodów z urzędu. Z art. 232 KPC wynika obowiązek stron wskazywania dowodów potrzebnych do rozstrzygnięcia sprawy, sąd zaś jest wyjątkowo uprawniony jest do dopuszczenia innych, niewskazanych przez strony dowodów, według własnej oceny, czy zebrany w sprawie materiał dowodowy jest dostateczny do rozstrzygnięcia. Działanie sądu z urzędu i prowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę, po uchyleniu art. 3 § 2 KPC, jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia. Okoliczność działania w procesie przez stronę bez pełnomocnika nie wystarcza do stwierdzenia, że zaszła taka wyjątkowa sytuacja.

Powódka jako strona dochodząca roszczenia winna zatem wskazać na okoliczności faktyczne z nim związane w taki sposób, aby możliwa była ocena jego zasadności, zaś zaniechania w tym zakresie muszą prowadzić do oceny, iż powódka obowiązkowi temu nie sprostała. To strona powodowa w pierwszej kolejności określa zakres okoliczności faktycznych, które podlegać będą badaniu w procesie, stosownie do stanowiska zajętego przez stronę pozwaną.

Pozwana broniła się zarzutem, iż powódka otrzymywała kwoty wyczerpujące jej prawo do wynagrodzenia, jednak nie przedstawiła dowodów obrazujących wypłatę wynagrodzenia w całości. Pozwana nie może przy tym, w ocenie Sądu, zasłaniać się domniemaną nierzetelnością firmy prowadzącej jej obsługę księgową (którą miała prowadzić

osoba spowinowacona z powódką) – nie przedstawiła dowodów na nierzetelne prowadzenie dokumentacji finansowo-księgowej. Ocena, jak twierdzi to pozwana, że powódka lub jej mąż (który miał wgląd do list płac w ramach obsługi księgowej prowadzonej przez powódkę działalności gospodarczej) zareagowałoby na bieżąco wobec zaległości w wypłatach wynagrodzeń nie może stanowić dowodu na rozliczenie się stron. Należy przypomnieć, iż M. O. i A. K. przez ok. półtora roku współpracowały zgodnie, partycypowały (niezależnie od podpisanej umowy o pracę) w zyskach i kosztach z prowadzonej pod firmą pozwanej działalności gospodarczej i również z tego tytułu powódka otrzymywała środki pieniężne (a ich rozliczenie nie może być przedmiotem postępowania przed Sądem pracy, do czego jak się wydaje dążyły strony niniejszego postępowania). Stąd też kwestia niewypłaconego w całości wynagrodzenia za pracę za sporny okres nie musiała być punktem spornym pomiędzy w/w. Dopiero w obliczu konfliktu, który zarysował się na przełomie 2020/2021r. i wypowiedzenia umowy o pracę przez pozwaną, powódka zaczęła ubiegać się o należne jej, umówione wynagrodzenie.

Także kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, która w ocenie pozwanej nie potwierdziła żadnych nieprawidłowości w zakresie wypłaty wynagrodzenia, poza wynagrodzeniem należnym powódce za miesiąc maj 2021 roku, nie przemawia zdaniem Sądu, na korzyść pozwanego pracodawcy w kontekście rozpoznawanych roszczeń. Należy bowiem podkreślić, że powódka w toku postępowania kontrolnego jednoznacznie nie oświadczyła, że jest rozliczona z pozwaną za sporny okres, a czynności kontrolne inspektora pracy skupiły się na kwestii wynagrodzenia za pracę należnego powódce w 2021r. Z kolei stwierdzenie, że wynagrodzenie powódki za 2020r. zostało uregulowane wynikało jedynie z pisemnego oświadczenia pozwanej (por. str. 2 protokołu kontroli k. 304-koperta).

Należy na kanwie tego wątku sprawy, zdaniem Sądu, jednoznacznie wskazać, iż już pismem z dnia 26.05.2021r. powódka M. O. wezwała pozwaną A. K. do uregulowania niewypłaconego wynagrodzenia za cały okres zatrudnienia (por. pismo z potwierdzeniem odbioru, z k. 5-10), zaś wniosek o wszczęcie kontroli przez PIP powódka złożyła w dniu 17.06.2021r. wskazując iż pozwana zalega jej z wypłatą wynagrodzenia za maj 2021r. Z kolei w dniu 16.06.2021r. wystąpiła też z pozwem o zapłatę wynagrodzenia w niniejszej sprawie. Już z porównania tej aktywności powódki wynika, w ocenie Sądu, że kwestia nieuregulowanego wynagrodzenia za pracę za cały okres zatrudnienia była powódce oczywista, a nie ograniczała się tylko do ewentualnych zaległości za pracę wykonaną w 2021r. – por. pełna dokumentacja kontrolna PIP z k. 304 (koperta).

Nic istotnego do sprawy nie wniosły pisemne zeznania świadka A. G. (1) k. 264-267 i pisemne zeznania świadka P. U. (1) k. 271-279. Świadczenie ci zeznali co do zasady w kwestii współpracy gospodarczej powódki i pozwanej oraz ewaluacji ich wzajemnych relacji. Świadek A. G. wprost zeznał, iż nie jest zorientowany w kwestii wzajemnych rozliczeń stron, natomiast świadek P. U. nie uczestniczył bezpośrednio w rozliczeniach powódki i pozwanej – o tym, że powódka otrzymała sporne wynagrodzenie za pracę świadek ten wiedział tylko z relacji pozwanej.

Tak więc, w ocenie Sądu, za lata 2019-2020 pozwana A. K. (1) posiada zaległości w wypłacie wynagrodzenia za pracę powódki M. O. (1) w łącznej kwocie 10.620,00 zł. netto (3.155,04 zł. + 7.464,96 zł. = 10.620,00).

Sąd uznał zatem, że powódce nie zostało wypłacone w pełnej wysokości wynagrodzenie za pracę w 2019 r. i 2020r., a uwzględniając dokonane wpłaty, pozwany pracodawca pozostawał w zwłoce z zapłatą kwoty 10.620,00 zł. netto.

Dlatego też, Sąd zasądził od pozwanej A. K. (1) na rzecz powódki M. O. (1) kwotę 10.620,00 zł. netto.

Co do odsetek ustawowych za opóźnienie, zostały one zasądzone na podstawie art. 359 §1 i §2 kc w zw. z art. 300 kp. od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty (powódka nie sprecyzowała w pozwie, od kiedy domaga się ich zasądzenia).

O powyższym orzeczono w pkt I sentencji wyroku, na podstawie art. 80 kp.

Konsekwentnie, w pozostałym zakresie powództwo jako nieudowodnione zostało oddalone (pkt II sentencji wyroku).

Wobec częściowego uwzględnienia powództwa, Sąd na podstawie art. 100 kpc stosunkowo rozdzielił koszty procesu. Powódka wygrała proces w 57%, a przegrała go w 43%. Koszty poniesione przez powódkę to kwota 2.460,00 zł. (koszty zastępstwa procesowego – paragon fiskalny k. 295), natomiast koszty poniesione przez pozwaną to kwota 4.920,00 Ł. (koszty zastępstwa procesowego - umowa zlecenia i paragon fiskalny k. 296-297). Łącznie koszty procesu wyniosły zatem 7.380,00 zł. Odnosząc tą kwotę do wyniku postępowania, należało zasądzić od powódki M. O. na rzecz pozwanej A. K. kwotę 1.746,60 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt III sentencji wyroku).

Wobec przegrania procesu w 57%, od pozwanej A. K. zasądzono na rzecz Skarbu Państwa – Kasy Sądu Rejonowego w Suwałkach część opłaty od pozwu tj. kwotę 570,00 zł., od uiszczenia której powódka była zwolniona z mocy prawa (1.000,00 zł. x 57% = 570,00 zł), na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2021r. poz. 2257 ze zm.) w zw. z art. 98§1 kpc. – pkt IV sentencji wyroku.

Działając na zasadzie art. 477²§1 kpc Sąd z urzędu nadał wyrokowi w części zasądzającej roszczenie na rzecz powódki rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie nie przekraczającym wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia powódki (wysokość tego wynagrodzenia w kwocie 2.800,00 zł. Sąd ustalił w oparciu o zaświadczenie pracodawcy z k. 313).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.

sędzia Karol Kwiatkowski

Sygn. akt IV P 37/21

ZARZĄDZENIE

1.Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- pełn. stron (w PI), bez pouczenia

Dn. 06.04.2022r.

SSR Karol Kwiatkowski